УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції
«ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті академіка ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»
28 лютого 2025 року

XI Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ»,
присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України ВІКТОРА СИДОРЕНКА
1 березня 2025 року

КИЇВ 2025

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 7 від 31 березня 2025 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: Тетяна Чернова, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тарас Олефіренко,** кандидат педагогічних наук, професор; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, професор; **Микола Коломієць,** кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент.

Технічні редактори: Олена Козієнко, Микола Коломієць.

Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» 28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2025. 784 с.

До збірника увійшли тези доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» (28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2025
©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025
©Автори тез, 2025

2017. № 3. С. 45-52. URL: https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/414 (дата звернення 16.01.2025)

4. Чопова Н. В. Розвиток просторового мислення у студентів під час вивчення графічних дисциплін. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2017. № 3. С. 45-52. URL: https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/414 (дата звернення 10.01.2025)

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СТВОРЕННІ АДАПТИВНОГО ОДЯГУ

Ліля Дерман

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

Анотація: *Тема адаптивного одягу набуває все більшої популярності в контексті сучасної модної індустрії, що орієнтується на інклюзивність і доступність. У роботі розглядаються основні аспекти розвитку адаптивного одягу.*

У досліджені описано соціальні фактори, зокрема зростаючий попит на адаптивний одяг, що зумовлено російсько-українською війною. Описано також і психологічні аспекти такого одягу, оскільки він сприяє підвищенню самооцінки та почуття гідності у маломобільних груп населення.

Окрім цього, розглядається майбутнє адаптивного одягу, яке обіцяє нові технології, такі як розумні тканини та інші інноваційні рішення, що дозволяють створювати одяг з високим рівнем функціональності та комфорту.

У роботі розглядається взаємозв'язок між сучасним поглядом на адаптивний одяг та розвитком комп'ютерної графіки і дизайну, а також

вплив цифровізації на освітній процес у галузі моди. Використання комп'ютерної графіки та програмного забезпечення для створення віртуальних прототипів, 3D-моделювання та автоматизації кроєння тканин дозволяє дизайнерам реалізовувати інноваційні конструкції, що підвищують зручність і функціональність одягу.

Ключові слова: *адаптивний одяг, маломобільні групи населення, функціональний одяг, цифрові технології, інновації в моді, діджитал проєктування одягу.*

Сучасний розвиток модної індустрії, зокрема в контексті адаптивного одягу, не може бути уявлений без використання комп'ютерних технологій. Інновації, що трансформують моду, знаходять своє відображення в цифрових рішеннях, які використовуються на кожному етапі створення одягу — від дизайну до виробництва. Комп'ютерна графіка та комп'ютерний дизайн стали важливими інструментами дизайнерів, які створюють адаптивний одяг. Завдяки цифровим технологіям стало можливим не лише візуалізувати ідеї, але й реалізовувати складні конструкції, які раніше були неможливими або вартісними у традиційному виробництві [3].

Одним із основних аспектів цифровізації модної індустрії є створення віртуальних прототипів та використання програмного забезпечення для моделювання адаптивного одягу, що дозволяє тестувати різні варіанти конструкцій та функціональних елементів, таких як застібки, липучки або регульовані шви. Це значно прискорює процес проєктування без необхідності фізичного виготовлення кожного зразка. Програмне забезпечення для 3D-друку й автоматизованого кроєння тканин дозволяє втілювати інноваційні рішення, зокрема в адаптивному одязі, забезпечуючи точність і зручність.

Цифровізація освітнього процесу в модному дизайні також сприяє формуванню нових підходів у навчанні та підготовці фахівців. Сучасні програми, такі як Adobe Illustrator, Clo3D, використовуються для створення цифрових ескізів і прототипів одягу, що фахівцям освоювати новітні технології

без необхідності складних матеріальних витрат на тканини та інші ресурси. Це, у свою чергу, відкриває нові горизонти для інклюзивного дизайну [1].

В результаті, зв'язок між адаптивним одягом і комп'ютерним дизайном є очевидним. Цифрові технології не лише спрощують процес розробки інноваційного одягу, але й змінюють підходи до навчання дизайнерів, надаючи їм нові можливості для реалізації своїх ідей. Технології комп'ютерної графіки та цифровізація освітнього процесу дають змогу створювати адаптивний одяг, який не тільки є функціональним, але й відповідає сучасним вимогам моди та інклюзивності [2].

Зростаючий інтерес до інклюзивності та рівності в модній індустрії стимулює розвиток адаптивного одягу. Бренди стали більше уваги приділяти створенню одягу, який підходить і для людей з інвалідністю, літніх людей, дітей, вагітних тощо. Такий підхід дозволяє розширити ринок і привернути нову аудиторію.

Адаптивний одяг — це спеціально розроблений одяг, який відповідає потребам людей з інвалідністю, маломобільних груп населення. Такий одяг, який легко одягається та знімається, не вимагає додаткових зусиль для застібання, має регульовані елементи або використовує спеціальні матеріали для максимального комфорту, в тому числі психологічного. Бренд Tommy Hilfiger запустив лінію адаптивного одягу, яка включає спеціальні кнопки та застібки. У своїх колекціях вони використовує інноваційні матеріали та технології, які дозволяють зберегти стиль, не втрачаючи функціональності: матеріали з пам'яттю, сенсорно-дружні тканини, терморегулюючі матеріали, матеріали, що поглинають вологу та запахи [2; 4].

Однією з головних переваг цифрових технологій є можливість створення віртуальних прототипів одягу, що дозволяє дизайнерам експериментувати з різними конструкціями та функціональними елементами без необхідності виготовляти фізичні зразки. Сучасне програмне забезпечення дозволяє точно моделювати одяг, враховуючи особливості анатомії, рухливості та

індивідуальні потреби клієнта. Це відкриває нові горизонти для інклюзивного дизайну, оскільки кожен елемент може бути адаптований до специфічних вимог користувачів. Окрім того, цифрові технології дозволяють значно знизити витрати часу та ресурсів на розробку та виробництво адаптивного одягу. Завдяки автоматизації процесів, таким як лазерний розкрій тканин [2; 3].

Інновації у виробництві адаптивного одягу зумовлені новими технологіями, такими як 3D-друк, розумні тканини та сучасні технології. Це дозволяє створювати одяг, який поєднує зручність і стиль, забезпечуючи при цьому максимальний комфорт для користувача. Технології 3D-друку також значно впливають на створення адаптивного одягу. Вони дозволяють виготовляти деталі, які важко або неможливо реалізувати традиційними методами крою та шиття. Наприклад, розумні тканини або гнучкі структурні елементи, які можуть змінювати свою форму залежно від потреб користувача, стають доступними завдяки 3D-друку. Це дає можливість створювати одяг, який змінюється в залежності від умов або фізичного стану людини, надаючи додаткову зручність і підтримку [3].

В найближчому майбутньому адаптивний одяг стане ще більш інноваційним. Це відбудеться через впровадження технологій, таких як сенсорні пристрої, розумні тканини або вбудовані датчики. Це дозволить створювати одяг, який реагує на навколишнє середовище або стан здоров'я користувача.

Науковці та дизайнери працюють над створенням тканин, які можуть змінювати свої властивості в залежності від температури чи вологості, що дозволить розробляти ще більш функціональний одяг для людей з особливими потребами.

Цифровізація також впливає на навчальний процес у сфері моди, забезпечуючи студентів та дизайнерів необхідними інструментами для створення інклюзивного одягу. Використання програмного забезпечення для моделювання, дизайну та виробництва дозволяє майбутнім фахівцям отримати

практичні навички роботи з передовими технологіями та адаптувати свої проекти до різних фізичних та функціональних вимог [1; 5].

Таким чином, цифрові технології не тільки спрощують процес створення адаптивного одягу, але й відкривають нові можливості для інклюзивного дизайну, роблячи одяг більш доступним і комфортним для широкої аудиторії. Вони сприяють розвитку інноваційних підходів у модному дизайні, що дозволяє зберегти баланс між функціональністю, естетикою і технологічністю.

Література

1. Дерман Л.М. Концепції універсального дизайну в моді XXI століття: філософсько-антропологічний аналіз. *Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць*. 2020. Випуск 158 (№ 10) Ч. 2. С.21-25

2. Дерман Л.М. Діджитал-проектування та презентація колекції одягу як автоматизована граматика XXI століття. *Культура і сучасність : альманах*. 2020. № 2. С. 118-122.

3. Patterson, R. (1997). Design and disability: fashion for wheelchair users. Retrieved January 20, 2017, from EDeAN European Design for All e-Accessibility Network: http://www.education.edean.org/pdf/Case014.pdf

4. Chang, W. M. (2009). Design and study of clothing structure for people with limb disabilities. Journal of Fiber Bioengineering and Informatics, 2(2), 61-66.

5. Freeman C. M., K. S. (1986). Perceptions of functional clothing by persons eith physical disabilities: A social-cognitive framework. Clothing and Textiles Research Journal, 4(1), 46-52.